

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 331/2017 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om tjuvfiske av hotade fiskstammar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 331/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Krista Mikkonen /gröna:

På vilket sätt ämnar regeringen ingripa i tjuvfisket av våra mycket hotade fiskstammar, ämnar ministeriet påskynda bestämmandet av ersättningspriser för hotade fiskarter och på vilket sätt ser regeringen till att fiskeövervakarnas befogenheter är tillräckliga för att tjuvfisket ska kunna stoppas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Jord- och skogsbruksministeriet är medvetet om den olagliga fångsten av vissa hotade vandringsfiskbestånd, det vill säga det så kallade tjuvfisket, och dess negativa konsekvenser med tanke på bland annat förvaltningsmålen för bestånden. De största problemen uppstår vanligen i små vattendrag där det finns stora mängder vandringsfiskar. Sådana ställen är i synnerhet vattenområdena nedanför vattenkraftverken och kraftverkens översvämningfåror. I fjol och i år tog medierna upp tjuvfisket av insjöläx i Saimen nära Kuurna vattenkraftverk vid Pielis älv.

Medvetna om den olagliga fångsten av insjöläx i Norra Karelen har jord- och skogsbruksministeriet och NTM-centralen i Norra Savolax i flera år i rad använt betydligt större insatser än tidigare för att finansiera den fiskeövervakning som ska trygga insjöläxbeståndet. De årliga understöd som NTM-centralen har anvisat för främjande av fiskerihushållningen i Norra Karelen har fyrdubblats jämfört med nivån 2014. Åren 2016 och 2018 uppgick de till 40 000–47 000 euro. Merparten av finansieringen har fördelats till övervakning av begränsningarna av fångster av hotade vandringsfiskar i synnerhet i Pielis älv. En del finansiering har också fördelats till olika typer av kommunikation, bland annat utarbetande av fiskeförbuds- och informationsskyltar och uppsättande av skyltar i nyckelregionerna. De senaste åren har fiskeövervakningen dessutom varit tyngdpunkten för ministeriets specialunderstöd för riksomfattande och andra omfattande projekt för främjande av fiskerihushållningen.

I flera regioner, bland annat vattendragsområdet kring Vuoksen älv, har fiskeövervakningen effektiviserats de senaste åren genom samarbete med intressenter och samordning av övervakningen. I Norra Karelen har övervakningsarbetet utvecklats av polisen, Forststyrelsen och NTM-centralen, och Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskus har ansvarat för samordningen. Polisens ökade satsning på fiskeövervakningen har varit av yttersta vikt med tanke på övervakningsverksamhetens genomslagskraft. I Kuurna vid Pielis älv har vattenkraftverket deltagit i lösningen av det lokala problemet med tjuvfiske genom att uppföra och reparera nätstängsel

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 331/2017 rd

kring kraftverket och genom att öka den tekniska övervakningen med kamerutrustning. Dessutom har stora mängder markvegetation och trädbestånd avlägsnats i området i syfte att underlätta övervakningen. Belysningen i området kommer också att förbättras.

Vid ingången av 2019 inleder de nya fiskeriområden som avses i lagen om fiske sin verksamhet. De gör upp en plan i en ny form för nyttjande och vård i det egna området. Planerna ska innehålla förslag till behövliga åtgärder för att trygga vandringsfiskarnas och hotade fiskbestånds livscykel samt en plan för att ordna fiskeövervakningen. Som en del av genomförandet av de regionala planerna för nyttjande och vård kommer fiskeövervakningen att finansieras som intern finansiering av fiskehushållningen. Genom att främja och genomföra de projekt för att återställa och återuppbygga vandringsfiskebestånd som regeringen har finansierat som spetsprojekt kan fiskeövervakningen förbättras bland annat nära fiskvägar och kraftverkens dammar, när projekten ökar de regionala aktörernas och vattendragsägarnas intresse för fiskstammarnas tillstånd och åtgärder för att skydda stammarna.

Jord- och skogsbruksministeriet kommer att inleda en utredning av hur påföljdssystemet för fiskeförseelser och -brott ska kunna utvecklas. Syftet med projektet är att utreda bland annat möjligheterna att göra straffnivån strängare och att införa grovt fiskebrott. Syftet är också att utreda möjligheterna att föreskriva om ett påföljdssystem där ett penningmässigt värde för påföljden ska fastställas för vissa fiskarter utifrån riktgivande värden som föreskrivs genom förordning. Dessutom inleds en separat utredning för att fastställa riktgivande värden för olika fiskarter och grunderna för bedömning av dem.

Vid lagreformen som gäller fiskeövervakning 270/2011 uppdaterades fiskeövervakningen till att vara förenlig med grundlagen i fråga om bland annat fiskeövervakarnas ställning och befogenheter. Fiskeövervakarnas granskningsbefogenheter begränsas av skyddet av den personliga integriteten i grundlagen. Det är endast förundersökningsmyndigheten som har rätt att visitera personer, till exempel undersöka ryggsäckar eller kylväskor. Även då ska hänsyn tas till hur grovt det brott som undersöks är och hur viktigt det är att utreda brottet. Fiskeövervakarnas granskningsbefogenhet begränsas till att granska fångster och fångstredskap och, i fråga om fångster, närmast till att granska lagenligheten hos synliga fångster. Om en utredning av en övervakningssituation kräver bland annat granskning av ryggsäckar, väskor eller stängda utrymmen i en båt, ska fiskeövervakaren anlita myndigheter som utför fiskeövervakning, till exempel polisen, kustbevakningen eller Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakare.

Helsingfors 12.9.2017

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä